

+/- 1°C Simpozij

+/- 1 °C SIMPOZIJ

Petek, 8. november 2024

V ISKANJU DOBRO UGLAŠENE ARHITEKTURE

Muzej za arhitekturo in oblikovanje

V iskanju dobro uglašene arhitekture

SPLOŠNO O SIMPOZIJU

Multidisciplinarni in medresorski simpozij +/- 1 °C: *V iskanju dobro ušlašene arhitekture* bo obravnaval kompleksni odnos med arhitekturo oziroma grajenim okoljem in ekologijo.

Simpozij bo v ospredje postavil ekološko problematiko v arhitekturi – ta problematika za slednjo danes ni več nekaj poljubnega, pač pa etični, institucionalni in zakonodajni imperativ. V arhitekturi se pojavlja na več načinov: v obliki uporabe trajnostnih, naravnih materialov, razvoja novih ter reciklaže in ponovne rabe obstoječih materialov; v obliki regeneracije, ohranjanja in prenavljanja obstoječega stavbnega tkiva namesto gradnje novega ali pa vsaj podaljševanja uporabe in življenjske dobe stavbe; pa tudi v obliki energetske učinkovitosti njenih operativnih sistemov, namenjenih vzdrževanju konstantnega bivalnega ugodja v smislu temperature, vlage, svetlobe in podobnega.

V nasprotju z drugimi naštetimi ekološkimi parametri arhitekture je »energetska učinkovitost« za zdaj edina strogo regulirana s predpisi, ki določajo dovoljene mejne vrednosti energije za delovanje stavbe. Simpozij se bo v zvezi z vlogo ekologije v arhitekturi osredotočil na pojem »energetske učinkovitosti« predvsem skozi obravnavo kakovostnega in trajnostno zasnovanega bivalnega okolja, konkretnije, ogrevanja in hlajenja stavb – procesov, ki ne le terjata največ končne energije stavbe, ampak sta izjemno pomembna tudi zaradi aktualne energetske krize, ki je Evropo zaradi pretirane uvozne odvisnosti glede energentov prizadela izraziteje kot druge celine.

NAMEN SIMPOZIJA

Simpozij bo skozi tri tematske sklope (*Dediščina, prenova in ekologija, Energetski sistemi in družba, Ekologija kot integralni del arhitekture*) obravnaval možnosti za ustvarjanje kakovostnih bivalnih okolij v luči akutne energetske krize. Osredotočil se bo na možnosti redefinicije pojma energetske učinkovitosti s celostno obravnavo ekologije v arhitekturi in urbanizmu ter ustvarjanjem prostorov sožitja med človekom, arhitekturo in naravnim okoljem, pri čemer je nujno povezovanje različnih strok in področij. Novo razumevanje grajenega okolja ne more temeljiti zgolj na nadomeščanju enega vira energije z drugim, domnevno bolj ekološkim, ali na zamenjavi obstoječih tehnologij z naprednejšimi. Na področju arhitekture je treba trajnostno zasnovane projektov razumeti kot bistveni del ustvarjalnega procesa oziroma arhitekturne zasnove. Samo s snovanjem stavb, ki so ekološke v svojem bistvu, lahko avtonomno, z arhitekturnimi sredstvi, odgovorimo na vseprisotno energetske problematiko.

Simpozij bo odprl razpravo o pomembnosti nujnih sprememb odnosa med grajenim okoljem in ekologijo ter skupnega delovanja kulturnega, gospodarskega, gradbenega, prostorskega in okoljskega sektorja.

STRUKTURA SIMPOZIJA

Multidisciplinarni simpozij bo sestavljen iz treh vsebinskih sklopov. Vsak od teh bo po predstavitvi izhodišča moderatorja in uvodnem govoru uveljavljenega strokovnjaka iz tujine vključeval kratke, petminutne predstavitve vabljenih slovenskih strokovnjakov ter nato moderiran pogovor gostov.

V okviru dogodka bodo predstavljeni tudi primeri dobrih praks ter inovativni izdelki in sistemi, razviti ali nastajajoči v Sloveniji.

8. 11. 2024 PROGRAM

- 8:30–9:00 Registracija
9:00–9:30 Pozdravni nagovori
- Muzej kot pospeševalec sprememb
– Maja Vardjan, direktorica MAO
- Priložnosti in potenciali za medsektorska sodelovanja (EIT Kultura in kreativnost, Novi evropski Bauhaus, BAUHALPS),
– Anja Zorko, vodja Centra za kreativnost
- +/- 1 °C: V iskanju dobro uglasene arhitekture
– Anja Vidic, Vidic Grohar arhitekti

SEKCIJA 1

Dediščina, prenova in ekologija

Prva sekcija bo zastavila vprašanje, na kakšen način moramo danes, spričo aktualnih okoljskih in družbenih izzivov, prenavljati stavbe iz polpreteklega in starejših zgodovinskih obdobj, ob zavedanju, da mora imeti ohranjanje in spreminjanje obstoječega prednost pred rušenjem in novogradnjo. Eno izmed ključnih vprašanj prenavljanja je, kako izkoristiti energetske prenove obstoječih stavb, da se ohranijo njihove prvotne arhitekturne odlike in hkrati ustvari nadgradnja, ki omogoča sedanje in prihodnje rabe. Transformacije obstoječega morajo biti ekološke v okoljskem in družbenem smislu. Ali lahko na podlagi dobrih praks razmišljamo in prenavljamo na način, ki ni podrejen tehnokratskim pravilom, normativom in standardom?

- 9:30–9:40 Izhodišče moderatorja
– Matic Vrabič, Mertelj Vrabič arhitekti
- 9:40–10:00 Uvodno predavanje
– Roberta Jurčič, bplus.xyz
- 10:00–10:30 Udeleženci
– Neža Čebren Lipovec,
Oddelek za arheologijo in dediščino,
Fakulteta za humanistične študije,
Univerza na Primorskem
– Matevž Čelik, Ministrstvo za kulturo
– Roberta Jurčič, bplus.xyz
– Vida Rucli, Robida
– Maruša Zorec, Arrea, Fakulteta za arhitekturo, Univerza v Ljubljani
- 10:30–11:25 Razprava
11:25–11:40 Odmor za kavo

SEKCIJA 2

Energetski sistemi in družba

Druga sekcija bo obravnavano problematiko osvetlila s stališča širšega socioekonomskega, političnega in prostorskega konteksta. Osrednje konceptualno izhodišče panela izhaja iz prepričanja, da so okoljsko najkoristnejše oziroma najbolj ekološke tiste prakse, ki so obenem tudi širše družbeno koristne. Takšno izhodišče zahteva kritiko obstoječih kapitalistično-lastniških struktur, instantnih političnih rešitev, obstoječih oblik bivanja, planskega urbanizma in regionalnega razvoja ter premislek o vlogi lokalnih skupnosti, izobraževalnega sistema in demokratične organizacije ljudstva nasploh. Odpirali bomo vprašanja o (ne)ustreznosti političnih strategij, vlogi državnih institucij in lokalnih skupnosti, o pomembnosti sodobnega načrtovanja grajenega okolja

v večjem merilu ter o skupnostnem upravljanju energetskih sistemov. Pri tem se postavlja vprašanje, na kakšen način so arhitekti, krajinski arhitekti in drugi prostorski načrtovalci, ki delujejo med teorijo in prakso, lahko aktivni udeleženci v kompleksni in interdisciplinarni reorganizaciji obstoječih sistemov, pri čemer je bistveno tudi strateško povezovanje z drugimi strokami.

- 11:40–11:50 Izhodišče moderatorke
– Eva Gusel, Mertelj Vrabič arhitekti
- 11:50–12:10 Uvodno predavanje
– Janez Potočnik, mednarodni panel za vire pri Združenih narodih
- 12:10–12:40 Udeleženci
– Darja Matjašec, Oddelek za krajinsko arhitekturo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani
– Janez Potočnik, mednarodni panel za vire pri Združenih narodih
– Uroš Salobir, Eles
– Boštjan Remic, Focus
– Rok Žnidaršič, Mestna občina Ljubljana
- 12:40–13:35 Razprava
13:35–14:15 Kosilo

SEKCIJA 3

Ekologija kot integralni del arhitekture

Tretja sekcija bo posvečena vprašanju, na kakšen način lahko ekološka vprašanja obravnavamo že z arhitekturnim konceptom, in ne šele kot naknadno misel. Pri tem nas bo specifično zanimalo, kako preseči zgolj uporabo tehnologije, saj zasnova stavbe ostaja nespremenjena že desetletja oziroma se prilagaja predvsem topografiji, tipologiji in programu, le izjemoma pa se spreminja v luči sodobnih ekoloških pogojev in pomislekov. Zanimalo nas bo, kako preseči poenostavljeno idejo o ekologiji kot zgolj energetske učinkovitosti stavb. Kateri so pravzaprav pojmi, ki jih povezujemo z ekologijo v arhitekturi, in kako jih reartikulirati? Ali lahko skozi obravnavanje vprašanj ogrevanja in hlajenja generiramo oziroma organiziramo samo bivanje v stavbah ter vzpostavljamo mnogotere in edinstvene relacije med arhitekturo, okoljem in uporabniki? Udeleženci bodo govorili tudi o tem, kakšno vlogo ima pri tej drugačni definiciji arhitekture in njenega odnosa do ekologije izobraževanje.

- 14:15–14:25 Izhodišče moderatorja
– Jure Grohar, Vidic Grohar arhitekti
- 14:25–14:45 Uvodno predavanje
– Josep Ricart, H Arquitectes
- 14:45–15:15 Udeleženci
– Miloš Bavec, Geološki zavod Slovenije
– Miha Bogataj, Ekoart
– Tina Gregorič, Dekleva Gregorič arhitekti, Tehnična univerza na Dunaju
– Lenka Kavčič, Afront
– Eva Zavrl, Fakulteta za strojništvo, Univerza v Ljubljani
- 15:15–16:00 Razprava
16:00–16:30 Zaključek

DRUGE INFORMACIJE

Tema simpozija izhaja iz projekta paviljona Republike Slovenije na 18. mednarodni razstavi arhitekture La Biennale di Venezia.

V sklopu simpozija bo med 11. in 14. novembrom 2024 organiziran tudi ogled primerov dobrih praks na terenu. Lokacije in termini s prijavnici bodo objavljeni naknadno.

IDEJNA ZASNOVA SIMPOZIJA

- Anja Vidic, Jure Grohar (Vidic Grohar arhitekti)
- Eva Gusel, Maša Mertelj, Matic Vrabič (Mertelj Vrabič arhitekti)
- Maja Vardjan, Muzej za arhitekturo in oblikovanje

STROKOVNA SVETOVALKA

Anja Zorko, Center za kreativnost

KONTAKTNI OSEBI

Blažka Kirm, MAO: blazka.kirm@mao.si
Anja Vidic: anja@vidicgrohar.com

Simpozij bo potekal v Muzeju za arhitekturo in oblikovanje v Ljubljani in bo brezplačen. Razen uvodnih predavanj, bo izveden v slovenskem jeziku.

MUZEJ ZA ARHITEKTURO
IN OBLIKOVANJE
MUSEUM OF
ARCHITECTURE AND DESIGN

S podpora

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Javna agencija Republike Slovenije
za spodbujanje investicij,
podjetništva in internacionalizacije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
TURIZEM IN ŠPORT

Strateški partner

LET
FALA
LASKO

Partnerji

Sofinancira
Evropska unija

